

3. Economische infrastructuur

3.1. Innovatie

3.1.1. Intensivering WBSO

Inleiding

In de Wet vermindering afdracht loonbelasting en premie voor de volksverzekeringen (hierna: WVA) is voor de inhoudingsplichtige, die speur- en ontwikkelingwerk (hierna: S&O) verricht, een afdrachtvermindering opgenomen. In de Wet IB 2001 is voor een belastingplichtige die winst uit onderneming geniet en S&O verricht eveneens een faciliteit opgenomen. De “commerciële naam” van de twee regelingen is de WBSO. Hieronder zal deze term voor de twee regelingen worden gebruikt, tenzij anders wordt vermeld.

Werkzaamheden in de Europese Unie

De WBSO vereist dat speur- en ontwikkelingswerkzaamheden in Nederland worden verricht. Met andere woorden, een S&O-inhoudingsplichtige mag voor de afdrachtvermindering enkel de in Nederland gewerkte S&O-uren meenemen. Hetzelfde geldt voor de S&O-aftrek in de Wet IB 2001. Recente ontwikkelingen vormen een aanwijzing dat een dergelijke vormgeving van de WBSO spanning kan oproepen met het gemeenschapsrecht. Ter voorkoming van discussies en ter uitdrukking van het beleidsmatige streven naar verdergaande stimulering van de kenniseconomie wordt de definitie van S&O verruimd zodat voortaan daaronder ook werkzaamheden kunnen vallen die worden verricht in andere lidstaten van de EU. De overige voorwaarden voor toepassing van de WBSO blijven ongewijzigd. Voor een in Nederland gevestigde inhoudingsplichtige heeft de verruiming in het bijzonder gevolgen met betrekking tot zijn in Nederland wonende werknemers, die in het buitenland S&O verrichten en voor een IB-ondernemer die voor zijn eigen onderneming S&O verricht in het buitenland. Door de voorgestelde wijziging kan de inhoudingsplichtige ook over deze werkzaamheden afdrachtvermindering S&O claimen. De IB-ondernemer komt ook voor de in het buitenland verrichte werkzaamheden in aanmerking voor S&O-aftrek (uiteraard voorzover aan de overige geldende voorwaarden is voldaan).

De verruiming van de S&O-definitie treedt op 1 januari 2006 in werking. De budgettaire gevolgen van deze maatregel worden geraamd op circa € 5 tot € 10 miljoen. De budgettaire derving ziet vooral op de situatie van de gedeeltelijk in het buitenland werkende in Nederland woonachtige werknemer. De WBSO is gebudgetteerd en deze maatregel zal binnen het huidige budget worden opgevangen.

Intensivering WBSO

Van de in het HA gereserveerde € 100 miljoen extra intensivering van het budget voor de WBSO resteert nog € 25 miljoen voor 2006. In het Belastingplan 2005 is gemeld (Kamerstukken II, 2004/05, 29767, nr. 3, blz. 20) dat het de bedoeling zou zijn om ook de intensivering van het WBSO-budget in 2006 in te zetten voor procesinnovatie. Om hieraan gevolg te geven is in overleg met vertegenwoordigers van het bedrijfsleven onderzoek gedaan naar de mogelijkheid om meer procesinnovatie in aanmerking te laten komen voor WBSO. Binnen het budgettaire kader van

€ 25 miljoen heeft dit geresulteerd in het voorstel om het uitvoeren van een technisch onderzoek gericht op processen voor WBSO in aanmerking te kunnen laten komen.

WBSO uren criterium

Naar aanleiding van signalen uit het bedrijfsleven over de uitvoering van de WBSO is een rapport met mogelijkheden tot vereenvoudiging opgesteld. Dit rapport is op 15 december 2004 aangeboden aan de Voorzitter van de Tweede Kamer (Kamerstukken II, 2004/05, 29515, nr. 47).

Eén van de voorstellen uit het rapport krijgt in dit wetsvoorstel zijn uitwerking. Het voorstel heeft betrekking op de berekening van de omvang van het S&O-loon. Het S&O-loon is de grondslag voor de afdrachtvermindering. De huidige wetgeving kent twee methoden van berekening van het S&O-loon. De reguliere methode (artikel 21, eerste lid, tweede volzin, van de Wet vermindering afdracht loonbelasting en premie voor de volksverzekeringen) en de zogenaamde vereenvoudigde methode (artikel 22 van de Uitvoeringsregeling afdrachtvermindering). Uit het rapport van de werkgroep komt naar voren dat de huidige berekeningsmethoden op onderdelen vereenvoudigd en verbeterd kunnen worden.

De vereenvoudigde methode is als uitgangspunt genomen bij het opstellen van de nieuwe berekeningswijze van de omvang van het S&O-loon. Bij de vereenvoudigde methode wordt het S&O-loon berekend door het in een kalenderjaar genoten loon uit tegenwoordige dienstbetrekking te vermenigvuldigen met het totaal aantal gewerkte S&O-uren gedeeld door het totaal aantal gewerkte uren.

De voorgestelde berekeningsmethode kent twee verschillen ten opzichte van de vereenvoudigde methode. De verschillen zien in beide gevallen op de noemer van de breuk (TU). In dit voorstel staat de noemer voor de uren waarover loon is betaald. In de vereenvoudigde methode staat de noemer voor het totaal aantal gewerkte uren inclusief de onbetaalde overwerkuren. Onbetaalde overwerkuren hoeven in het voorstel niet meer meegeteld te worden. Dit levert een administratieve lastenverlichting op voor de werkgevers. Het andere verschil in de noemer betreft de ziekte uren. Onder de vereenvoudigde methode dienden deze apart te worden geregistreerd omdat het geen gewerkte uren betrof. Onder de voorgestelde methode vallen ze onder de uren waarover loon is betaald. Dit levert eveneens een administratieve lastenverlichting op voor de werkgevers.

Ten opzichte van het aan de Tweede Kamer aangeboden rapport wordt op twee punten afgeweken. In plaats van het aantal gewerkte uren waarover loon is betaald wordt in dit voorstel uitgegaan van het aantal uren waarover loon is betaald (zie hiervoor). Dit is een verdere vereenvoudiging van de berekening ten opzichte van het voorstel van de werkgroep. De inhoudingsplichtige kan op relatief eenvoudige wijze in zijn loonadministratie de uren vinden waarover hij de werknemer loon heeft betaald. Of er op die uren is gewerkt (bijvoorbeeld in geval van ziekte) is daarbij niet relevant. Verder is er een wijziging aangebracht ten aanzien van het toegekende verlof. In het rapport en in het Besluit van de Staatssecretaris van 1 februari 2005, nr. CPP 2005/252M wordt de mogelijkheid geboden om te kiezen voor een standaard aftrek voor verlof. Bij het opstellen van de nieuwe berekeningsmethodiek is gekozen voor een meer op de individuele werknemer toegespitste methodiek. Binnen een onderneming waar S&O wordt verricht kan het recht op verlof verschillen per werknemer. In de nieuwe

berekeningsmethodiek waarbij wordt uitgegaan van de individuele werknemer is het dan meer passend om het recht op verlof ook per werknemer te bezien.

3.1.2. Verhoging plafond giftenaftrek (Vpb)

Op 15 juni 2005 heeft het Innovatieplatform het rapport "Geven voor weten: de vierde route; particuliere middelen voor de wetenschap" gepubliceerd. In dit rapport wordt een aantal niet-fiscale en fiscale aanbevelingen gedaan om meer filantropisch geld te laten vloeien naar de wetenschap. Eén van de fiscale aanbevelingen uit het rapport is het laten vervallen van het maximum percentage van de giftenaftrek in de vennootschapsbelasting. In de vennootschapsbelasting zijn giften aftrekbaar tot een maximum van 6% van de winst met een ondergrens van €227. Voorgesteld wordt het maximum percentage te verhogen van 6 naar 10. Daarmee wordt het plafond op hetzelfde niveau gesteld als in de inkomstenbelasting.

Er is gekozen voor een generieke verhoging van het percentage en niet voor een specifieke verhoging uitsluitend voor giften aan wetenschappelijke instellingen. Er is ook geen reden om de verruiming te onthouden aan andere goede doelen dan de wetenschap. Bovendien zou een onderscheid tussen giften aan wetenschappelijke instellingen en overige giften, naast een technisch lastig uit te werken regeling, extra administratieve lasten voor zowel het bedrijfsleven als de Belastingdienst tot gevolg hebben gehad.

3.2. Versterking Nederlandse scheepvaartsector

In dit Belastingplan wordt een pakket maatregelen voorgesteld ten behoeve van versterking van de Nederlandse scheepvaartsector.

Voorgesteld wordt de Wet vermindering afdracht loonbelasting en premie voor de volksverzekeringen (hierna WVA) zodanig aan te passen, dat ook Nederland aantrekkelijker wordt voor scheepvaartondernemingen, die actief zijn in de exploitatie van de zeilende Commercial Cruising Vessels. Voorgesteld wordt om de afdrachtvermindering zeevaart ook voor de kwalificerende bemanningsleden van deze schepen toe te passen. Verwacht kan worden dat van deze aanpassing een belangrijke positieve impuls zal uitgaan naar zeilschepen die zeewaardig zijn, gebruikt worden in de commerciële zeilvaart en zijn gebouwd, ingericht en uitgerust voor exploitatie op de mondiale markt. Verder is er een aantal ontwikkelingen met betrekking tot de tonnageregeling. Vorig jaar zijn in de Wet van 16 december 2004 (Overige fiscale maatregelen 2005), Stb. 654, als gevolg van de herziene Communautaire richtsnoeren betreffende staatssteun voor het zeevervoer, wijzigingen in de tonnageregeling aangebracht. In afwachting van goedkeuring door de Europese Commissie zijn deze wijzigingen nog niet in werking getreden.

Inmiddels is gebleken dat andere lidstaten naar aanleiding van de genoemde richtsnoeren hun wetgeving minder vergaand hebben aangepast dan de Nederlandse voorgestelde wijzigingen. De Nederlandse regering heeft bevestigd gekregen dat de Europese Commissie de Deense voorgestelde wijzigingen inmiddels in overeenstemming heeft verklaard met deze richtsnoeren. In lijn met het goedgekeurde Deense voorstel wordt onder andere voorgesteld het vlagvereiste te versoepelen. Dit

betekent dat het vlagvereiste wordt beperkt tot schepen die de belastingplichtige in eigendom of mede-eigendom heeft of door hem in rompbevrachting worden gehouden.

Voorts wordt op basis van een toezegging tijdens de 2^e Ronde Tafel Conferentie Maritiem Cluster voorgesteld de tonnageregeling uit te breiden met scheepsmanagementactiviteiten. De genoemde richtsnoeren bieden deze ruimte.

Tot besluit wordt opgemerkt dat de Europese Commissie heeft aangegeven dat de uitbreiding van de tonnageregeling met kabelleggers, onderzoeksschepen en kraanschepen niet verenigbaar is met de genoemde richtsnoeren. Voorgesteld wordt deze uitbreiding te laten vervallen.

3.3. Uitbreiding faciliteiten overdrachtsbelasting

3.3.1. Vrijstelling bij verkrijging (kabel)netten

De Hoge Raad heeft in twee arresten (6 juni 2003, nr. 36075 en nr. 36076) beslist dat het kabelnet van een centrale antenne inrichting en de daarbij behorende onderdelen onroerend zijn als bedoeld in artikel 3:3, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek (hierna: BW). Van belang daarbij was dat het kabelnet, mede gelet op de bedoeling van degene door wie of in wiens opdracht het is aangelegd, naar aard en inrichting bestemd was om duurzaam ter plaatse te blijven en dat dit ook naar buiten kenbaar was. Uit de arresten van de Hoge Raad kan worden afgeleid dat ook andere, in hoofdzaak ondergronds aangelegde, netten dan kabelnetten op grond van artikel 3:3 BW als onroerende zaken moeten worden beschouwd.

Het feit dat netten onroerend zijn, brengt mee dat de directe verkrijging van zo'n net een belastbaar feit is voor de overdrachtsbelasting. Bovendien kunnen netten behoren tot het bezit van een onroerende-zaaklichaam (hierna: OZL) als bedoeld in artikel 4 van de Wet op belastingen van rechtsverkeer, zodat bij een overdracht van de aandelen van een dergelijk lichaam (indirecte verkrijging) eveneens overdrachtsbelasting verschuldigd kan zijn. Aangezien men voor de datum van de arresten algemeen aannam dat netten roerend waren en heffing van overdrachtsbelasting over netten niet is beoogd, wordt een integrale vrijstelling voorgesteld voor de verkrijging van netten. Behalve een vrijstelling voor de directe verkrijgingen van netten wordt, om te bereiken dat ook de indirecte verkrijging van netten zonder overdrachtsbelasting plaatsvindt, voorgesteld netten uit te sluiten bij het bepalen van de heffingsgrondslag bij de verkrijging van aandelen in een OZL. Beide bepalingen treden in werking met terugwerkende kracht tot en met 6 juni 2003, te weten de datum van de voornoemde arresten. Wellicht ten overvloede wordt opgemerkt dat de wijzigingen geen betrekking hebben op netten zoals wegennetten en spoornetten.

3.3.2. Vermindering kapitalisatie-eis bij inbreng en verruiming vrijstelling bij bedrijfsoverdracht in familiesfeer

Naar aanleiding van de motie Slob (Kamerstukken II 2003/04, 28 207, nr. 4) is een onderzoek uitgevoerd naar knelpunten bij bedrijfsopvolging. Naar aanleiding hiervan worden twee maatregelen voorgesteld. De eerste maatregel in dit kader is een verruiming van de voorwaarde die geldt voor de vrijstelling van overdrachtsbelasting bij inbreng van een onderneming. De eis dat ten minste de totale

waarde van het vermogen van de ingebrachte onderneming moet worden bijgeschreven op de kapitaalrekening, wordt teruggebracht tot ten minste 90% van die waarde. De tweede maatregel strekt ertoe de familiekring van gerechtigden tot de vrijstelling van overdrachtsbelasting bij bedrijfsopvolging uit te breiden met broers en zusters. De eerstgenoemde maatregel is reeds aangekondigd in mijn brief van 18 februari 2005 (Kamerstukken II 2004/2005, 28 207, nrs. 10). Bij deze maatregel is sprake van een budgettaire derving van €5 mln. De tweede maatregel maakt deel uit van mijn reactie op de nadere vragen en opmerkingen vanuit de vaste commissie voor Financiën naar aanleiding van mijn laatstgenoemde brief. Op korte termijn zal deze reactie naar de Tweede Kamer worden verzonden.

3.3.3. Vrijstelling na herstructurering bij achterstandswijken

De introductie van een vrijstelling bij verkrijging van onroerende zaken door een zogenoemde wijkontwikkelingsmaatschappij (hierna: WOM) is nog niet een voldoende stimulans voor de totstandkoming van projecten met als doel de stedelijke herstructurering van achterstandswijken. Vooral het feit dat na afloop van de herstructurering de deelnemende partijen overdrachtsbelasting zouden moeten betalen over de verkrijging van het door hen zelf ingebrachte onroerend goed zou een belemmering zijn. Omdat het kabinet de herstructurering in achterstandswijken wil bevorderen wordt deze belemmering weggenomen. De nieuwe vrijstelling is tweeledig. In de eerste plaats zal elke deelnemer in een WOM, zowel de oprichter als de deelnemer die in een later stadium tot de WOM toetreedt, de door hemzelf ingebrachte onroerende zaken met vrijstelling van overdrachtsbelasting kunnen verkrijgen als het herstructureringsproces is voltooid. Als alternatief zal het voor de oprichters van de WOM ook mogelijk zijn om na voltooiing van de herstructurering andere dan door hen ingebrachte onroerende zaken vrij van overdrachtsbelasting uit het project te halen, naar rato van hun belang in de WOM. Hierbij wordt opgemerkt dat ook oprichters, die alleen geld in de WOM hebben ingebracht, na voltooiing van het project - naar rato van hun belang - onroerende zaken vrij van overdrachtsbelasting uit het project kunnen halen. Dit geldt zowel bij een WOM in de vorm van een rechtspersoon (dan gaat het naar verhouding van de deelname in het aandelenkapitaal) als bij een WOM in de vorm van een vennootschap zonder rechtspersoonlijkheid. Op deze wijze kunnen corporaties bijvoorbeeld woningen ruilen om tot een rationeler beheer en onderhoud binnen een gebied te komen. Ter verduidelijking dient het volgende voorbeeld. Een WOM bestaat uit drie oprichters waarvan één van hen een belang bij oprichting heeft van 30%, opgebouwd voor 20% uit de waarde van de ingebrachte onroerende zaken en voor 10% uit ingebracht kapitaal. Deze laatstgenoemde oprichter kan na afloop van het project voor maximaal 30% van de waarde van de WOM aan onroerende zaken mét vrijstelling van overdrachtsbelasting verkrijgen. Bij verkrijgingen van onroerende zaken met een (totale) waarde groter dan het belang in de WOM is over de meerwaarde overdrachtsbelasting verschuldigd. Stel dat in het voorgaande voorbeeld de "30%-oprichter" na afloop van het project voor 40% van de waarde van de WOM aan onroerende zaken verkrijgt. De vrijstelling van overdrachtsbelasting is dan voor 30% van de waarde van de verkregen onroerende zaken van toepassing, terwijl over de resterende 10% op de normale wijze overdrachtsbelasting verschuldigd is. Om oneigenlijk gebruik van deze tegemoetkoming te voorkomen, is deze vrijstelling bij verkrijging naar evenredigheid uitdrukkelijk beperkt tot degenen die vanaf het begin participeerden in de WOM. Latere toetreders zijn op normale wijze overdrachtsbelasting verschuldigd bij verkrijging van onroerende

zaken die niet door hen zijn ingebracht. De Regeling vrijstelling overdrachtsbelasting stedelijke herstructurering zal worden aangepast aan deze wijziging. Dit voorstel leidt tot een budgettaire derving van € 10 mln.

3.4. Diversen

3.4.1. Filmstimulering

Het kabinet heeft eind 2004 naar aanleiding van de motie Verhagen¹ besloten om het filmstimuleringsbeleid structureel voort te zetten. Daarbij wordt uitgegaan van een budgetbeslag van € 20 miljoen per jaar voor het filmstimuleringsbeleid als geheel. Het kabinet heeft eind 2004 tevens aangekondigd dat in overleg met de filmsector zou worden gekeken naar mogelijke verbeteringen van de bestaande regeling, of, indien gewenst, ontwikkeling van een nieuwe regeling voor de periode na 2005. In de brief aan de Tweede Kamer van de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de staatssecretaris van Financiën van 12 juli 2005² is ingegaan op de gesignaleerde knelpunten in de bestaande regeling met daarbij een aankondiging van de voorgenomen verbeteringen aan de huidige regeling. Met dit wetsvoorstel wordt beoogd uitwerking te geven aan het in de brief beschreven voornemen.

Door de kleine afzetmarkt en de hoge kosten is de productie en exploitatie van Nederlandse speelfilms in de meeste gevallen geen rendabele activiteit. Daarom voorzien fiscale faciliteiten die onderdeel vormen van het filmstimuleringsbeleid, in een additioneel rendement voor medegerechtigden in een filmonderneming (film-CV). Deze faciliteiten voorzien in een belastingaftrek in de vorm van de filminvesteringsaftrek (FIA) en willekeurige afschrijving (WA), ten laste van andere inkomsten in box 1.

Om het risico voor de investeerder (medegerechtigde) zo goed mogelijk af te dekken en een redelijk rendement in het vooruitzicht te kunnen stellen, zal al een groot deel van het productiebudget van een film gedekt moeten zijn. De filmproducent moet zorgen voor voldoende middelen van derden in de vorm van voorverkopen, opbrengstgaranties en fondssubsidies. Hiervoor pleegt in de praktijk van filmproductie de wellicht verwarrende term voorfinanciering te worden gebruikt. Echter, de mogelijkheden om vooraf een deel van de opbrengst van de film zeker te stellen in de vorm van voorverkopen en opbrengstgaranties (veelal tegen een winstrecht) hangen – anders dan bijdragen van subsidiefondsen - samen met het mogelijke succes van de film in de bioscoop. Door de marktomstandigheden zal een groot aantal filmprojecten hierin niet of onvoldoende kunnen slagen. Deze projecten komen daardoor niet van de grond of kunnen pas later worden opgestart. De filmsector heeft daarom aangegeven het wenselijk en haalbaar te achten dat de benodigde voorfinanciering wordt verlaagd tot ongeveer 60% van het productiebudget, waar dit percentage nu veelal op 80% ligt. Daardoor zouden meer filmprojecten met succes gebruik kunnen maken van de regeling.

Om een verlaging van de voorfinanciering te bewerkstelligen is, uitgaande van communicerende vaten, een verhoging van de fiscale overheidsbijdrage noodzakelijk. Bij gelijkblijvende subsidiegelden

---

¹ Kamerstukken II 2004/05, 29 800, nr. 4.

² Kamerstukken II 2004/05, 25 434, nr. 24.

zal voor een haalbare c.q. succesvolle emissie in dat geval kunnen worden volstaan met een lager bedrag aan vooraf gegarandeerde opbrengst van de film (voorverkopen en opbrengstgaranties). Voor de duidelijkheid zij opgemerkt dat met een verlaging van de voorfinanciering dus niet een verlaging van het voor productie beschikbare kapitaal wordt bedoeld; uitgaven ter zake van de productie van de film worden gefinancierd met subsidiegelden en geld dat door investeerders wordt ingebracht.

Om een verlaging van de voorfinanciering te bewerkstelligen wordt voorgesteld voor medegerechtigden in een film-CV een verruiming aan te brengen van het maximaal in aanmerking te nemen fiscaal verlies met een bedrag ter grootte van 30 procent van de inleg dan wel, indien dat lager is, met een bedrag ter grootte van 30 procent van de grondslag waarover de filminvesteringsaftrek is berekend. Hierdoor ontstaat er voor medegerechtigden in een film-CV meer ruimte om naast de FIA ook nog WA toe te passen zonder dat daar enige opbrengsten uit de film-CV tegenover hoeven te staan. Voorts wordt voorgesteld - in aanvulling op deze verruiming van de verliesaftrek - de FIA te verhogen tot 55 procent alsmede een gedeeltelijke vrijstelling in te voeren voor de opbrengsten bij een filmonderneming; deze vrijstelling houdt in dat - in aanvulling op het beschikbare afschrijvingspotentieel - de met de exploitatie van een film behaalde omzet tot een maximum van 55 procent van dezelfde grondslag als de FIA niet tot de winst behoeft te worden gerekend. Deze voorgestelde maatregelen hangen samen met de voorgestane - en ook door de filmsector gewenste - wijziging in de behandeling van bijdragen van de Stichting Nederlands Fonds voor de Film (NFF). Er is tot op heden bij beleidsbesluit goedgekeurd dat deze bijdragen gedurende een periode van vijf jaar kunnen worden aangemerkt als achtergestelde leningen met een volledige terugbetalingsverplichting (NFF-besluit)³, zonder dat het uitblijven van terugbetaling leidt tot aanvullende belastingheffing. Dit NFF-besluit werd in de praktijk eveneens toegepast in situaties waarin door anderen dan het NFF maar onder gelijke voorwaarden subsidies werden verstrekt aan de film-CV (bijv. door Stivo en het Rotterdams fonds voor de film). Het goedkeurende beleid, bedoeld in het NFF-besluit, werd gecontinueerd bij de verlenging van de fiscale filmstimulering ingevolge het Belastingplan 2005. Zonder alternatief zou het niet continueren van de goedkeuring namelijk tot gevolg hebben gehad dat de grondslag waarover WA wordt berekend, zou zijn verlaagd, en daarmee het totale fiscale rendement van de film-CV. In overleg met de filmsector wordt nu een verhoging van de FIA en de invoering van een gedeeltelijke vrijstelling van exploitatieopbrengsten uit de film voorgesteld. Door deze aanpassing in de regeling verliest het genoemde beleid zijn belang.

De voorgestelde regeling vervangt de regeling die in artikel XXXIa van het Belastingplan 2005 is te vinden. Net als deze regeling valt de voorgestelde regeling binnen het Europese steunkader⁴, dat werking heeft tot 1 juli 2007. Daarvan uitgaande, zal de voorgestelde regeling tot die datum van kracht kunnen zijn. Voor deze regeling is toestemming van de Europese Commissie gevraagd. Indien die toestemming tijdig wordt verkregen, zal deze regeling per 1 januari 2006 in werking treden. De voorgestelde regeling zal slechts werking hebben tot de datum waarop het steunkader eindigt. De verwachting is dat de Europese Commissie het bestaande steunkader zal vervangen door een nieuw steunkader. Dit zou ruimte geven om ook na 1 juli 2007 het filmstimuleringsbeleid, zij het wellicht in een gewijzigde vorm, voort te zetten.

---

³ Laatstelijk bij BESLUIT van 20 januari 2004, nr. CPP 2003/2627M.

⁴ Mededeling Europese Commissie van 16 maart 2004, COM (2004) 171.

3.4.2. Belastingplicht woningcorporaties

Ingevolge de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 zijn woningcorporaties vrijgesteld van de heffing van vennootschapsbelasting. De in deze bepaling opgenomen vrijstelling houdt verband met de belangrijke rol die woningcorporaties hebben op het gebied van het nationale volkshuisvestingsbeleid, met name in de sociale woningbouw. In het afgelopen decennium zijn de oorspronkelijke werkzaamheden van de woningcorporaties uitgebreid met andere, meer commerciële activiteiten. De activiteiten die een woningcorporatie verricht, kunnen worden onderscheiden in kernactiviteiten en overige activiteiten. De kernactiviteit van een woningcorporatie kan omschreven worden als de taak die dit lichaam heeft, te voorzien in voldoende goedkope en middeldure huurwoningen voor de minder draagkrachtige huishoudens. Indien een woningcorporatie activiteiten verricht die buiten het kader van deze kernactiviteit vallen, is in beginsel sprake van werkzaamheden waarmee een woningcorporatie in concurrentie treedt met andere aanbieders van overeenkomstige diensten. Diensten als woningbemiddeling, projectontwikkeling en de verhuur en verkoop van bedrijfsvoorhoeve kunnen vanwege de generiek werkende vrijstelling in de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 met lagere kosten, en dus tegen een lagere prijs, worden aangeboden. Teneinde dergelijke marktverstoring en oneerlijke concurrentie tegen te gaan is twee jaar geleden voorgesteld de activiteiten die niet behoren tot de kerntaken van een woningcorporatie, in de heffing van vennootschapsbelasting te betrekken. Daartoe werd in het voorstel van wet tot wijziging van enkele belastingwetten c.a. (Belastingplan 2004) een maatregel voorgesteld die de hierbedoelde activiteiten van een woningcorporatie niet meer zou doen vallen onder de fiscale vrijstelling, bedoeld in de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 (artikel XI, onderdeel A, derde lid, van het Belastingplan 2004, Kamerstukken II 2003/04, 29 210, nr. 2, p. 20). Het amendement Giskes (Kamerstukken II 2003/04, 29 210, nr. 91) beoogde een beperking van de vrijstelling van vennootschapsbelasting te bereiken door de vrijgestelde werkzaamheden van een woningcorporatie te beperken tot werkzaamheden welke zouden worden omschreven in het besluit van 9 oktober 1992, het Besluit beheer sociale-huursector (hierna: Bbsh).

Het voorstel tot wijziging van het Bbsh waarin uitvoering zou worden gegeven aan het amendement Giskes, is in november 2004 voor advies voorgelegd aan de Raad van State. De voorgestelde wijziging van het Bbsh bracht (naast enige wijzigingen van andere aard) een onderscheid aan tussen werkzaamheden die een woningcorporatie zelf zou mogen verrichten en andere toegestane werkzaamheden die de woningcorporatie niet zelf zou mogen verrichten maar die zij kan onderbrengen in een dochtermaatschappij. De dochtermaatschappijen zouden naast de aan hen toegestane werkzaamheden ook dezelfde werkzaamheden mogen verrichten als de woningcorporaties. De Raad van State gaf in zijn advies van 10 december 2004 (W08.04.0519/V) aan van mening te zijn dat de Woningwet waarop het Bbsh gebaseerd is, niet de benodigde wettelijke grondslag biedt, om voorschriften te geven ter zake van activiteiten die dochtermaatschappijen mogen verrichten en voorschriften te geven aangaande de rechtsvorm van de dochtermaatschappijen. Dit betekent dat een duidelijke splitsing van werkzaamheden die de woningcorporatie zelf mag uitvoeren en activiteiten welke buiten de woningcorporatie uitgevoerd mogen worden, niet in het Bbsh kan worden gemaakt zonder dat eerst een wijziging van de Woningwet heeft plaatsgevonden. De Raad

adviseerde tevens de kernactiviteiten uitsluitend door de woningcorporatie zelf te laten verrichten, zodat het niet mogelijk wordt om verliesgevende activiteiten van de woningcorporatie in de dochtermaatschappij onder te brengen en die ten laste van de (belaste) winst te brengen.

Over de daarop gevolgde afweging kan het volgende worden opgemerkt. Het op de Woningwet gebaseerde Bbsh geeft voorschriften van verschillende aard, waarvan de voorschriften die zien op de toegestane werkzaamheden van een woningcorporatie een onderdeel zijn. Het uitgangspunt van de voorschriften van het Bbsh inzake de werkzaamheden van woningcorporaties, is gelegen in het belang van de volkshuisvesting. Het uitgangspunt voor het beperken van de vrijstelling voor de vennootschapsbelasting is het uitgangspunt dat de meer commerciële activiteiten belast moeten zijn om marktverstoring en oneerlijke concurrentie tegen te gaan. Deze uitgangspunten staan wat betreft een aantal activiteiten op gespannen voet met elkaar. Voorgesteld wordt de vrijstelling in de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 zodanig te beperken dat de feiten en omstandigheden van het geval bepalen of sprake is van een activiteit die belastbaar is of niet. Een activiteit die vanuit het belang van de volkshuisvesting gewenst is, kan in voorkomende gevallen ook een activiteit zijn die fiscaal relevant is. Het is lastig om bepaalde werkzaamheden van een woningcorporatie – formeel-juridisch - zodanig duidelijk te splitsen dat kernactiviteiten niet, en de overige meer commerciële activiteiten wel fiscaal worden belast, terwijl tevens recht wordt gedaan aan de voorschriften in het belang van de volkshuisvesting. In de wijziging van het Bbsh bij Besluit van 22 april 2005 (Stb. 215) is een dergelijke splitsing dan ook niet doorgevoerd. Door thans de met het amendement Giskes ingeslagen weg te verlaten, en een zelfstandig criterium in de wet op te nemen, staat de fiscale norm neutraal ten opzichte van keuzes die het beleid betreffende volkshuisvesting vormgeven.

Door het achterwege blijven van een aanpassing van het Bbsh ten aanzien van de splitsing van werkzaamheden heeft de vrijstelling voor de heffing van vennootschapsbelasting nog steeds onverkort werking gehad. Dit heeft over 2004 en 2005 in totaal tot een belastingderving geleid van zo'n € 50 mln. Voor het alsnog beperken van de vrijstelling van woningcorporaties met een zelfstandig criterium in de wet is de wijziging van twee jaar geleden als uitgangspunt genomen. Met deze bepaling wordt geëffectueerd dat meer commerciële activiteiten van de woningcorporatie voor zover die aangemerkt kunnen worden als het drijven van een onderneming, voortaan onder de heffing van vennootschapsbelasting vallen. De bepaling is evenwel zo vorm gegeven dat naast de verhuur van sociale huurwoningen ook daarmee samenhangende activiteiten als de verhuur van bedrijfsruimten (ook wel aangeduid als plinruimten) in een gebouw waarvan tenminste 80% bestaat uit sociale woningbouw, zijn vrijgesteld. Dit geldt ook voor gebouwen die een maatschappelijke functie hebben, zoals bijvoorbeeld een wijkgebouw.

3.4.3. Versoepeling inkoopfaciliteit dividendbelasting

Winstuitdelingen zijn in principe belast met dividendbelasting. Bij een inkoop door een vennootschap van eigen aandelen moet dividendbelasting worden ingehouden over het bedrag dat wordt uitgekeerd boven het gemiddeld op de ingekochte aandelen gestorte kapitaal. Dit meerdere wordt namelijk als een winstuitdeling gezien. Bij een inkoop van eigen aandelen via de beurs speelt het probleem dat de aandeelhouders van wie wordt ingekocht, voor de vennootschap niet identificeerbaar zijn, zodat de

vennootschap veelal niet in staat is de dividendbelasting bij de aandeelhouder in rekening te brengen. De vennootschap is dan genoodzaakt de gebruteerde dividendbelasting voor haar rekening te nemen. Omdat voor beursfondsen inkoop van eigen aandelen een belangrijk strategisch instrument is, kan de inkoop van eigen aandelen sinds 2001 onder voorwaarden onbelast plaatsvinden. De voorwaarden zijn gesteld om te voorkomen dat de uitdeling van contant dividend structureel voor een deel wordt vervangen door een onbelaste inkoop van eigen aandelen. Zo mag onder andere de gevoerde dividendpolitiek niet doorbroken worden en mag er in de vier jaar voorafgaande aan de inkoop in beginsel geen kapitaalvergroting (emissie) hebben plaatsgevonden. De achtergrond daarvan is dat de faciliteit bedoeld is om belemmeringen weg te nemen voor de definitieve inkoop van eigen aandelen, dat wil zeggen definitieve inkrimping. Op de voorwaarde dat er in de vier voorafgaande jaren geen kapitaalvergroting heeft plaatsgevonden, is een aantal uitzonderingen opgenomen. Zo is een kapitaalvergroting tengevolge van een fusie of als gevolg van uitreiking van aandelen aan werknemers in het kader van een optieregeling onder de uitzonderingen opgenomen. Inmiddels zijn er vijf jaar verstreken. Uit signalen uit de praktijk komt naar voren dat de voorwaarde dat in beginsel geen kapitaalvergroting heeft plaatsgevonden als problematisch wordt ervaren voor toepassing van de regeling. In de praktijk wordt dan ook naar wegen gezocht om zonder toepassing van de regeling de betaling van dividendbelasting te vermijden. Hierbij speelt een grote rol dat het kapitaal van een beursgenoteerde vennootschap niet langer een statische grootheid lijkt te zijn, maar wordt vergroot dan wel verkleind al naar gelang het financierings- en investeringsbeleid dat vergen. In verband met een gezonde economische ontwikkeling stellen we voor dat eerdere emissies voor de toepassing van de inkoopfaciliteit geen beletsel vormen indien aan deze emissies in overwegende mate zakelijke overwegingen ten grondslag hebben gelegen. Hiermee wordt de toepassing van de faciliteit vergemakkelijkt.

3.4.4. Vrijstelling winstbeogende zorginstellingen (BTW)

Aan de toepassing van de BTW-vrijstelling voor het verplegen en verzorgen van in een inrichting opgenomen personen is de voorwaarde verbonden dat met die prestaties geen winst wordt beoogd. Omdat de Wet ziekenhuisvoorzieningen (WZV) bepaalt dat bij intramurale instellingen die onder de WZV vallen een winsttoegmerk niet is toegestaan, zijn de prestaties van deze instellingen thans vrijgesteld van BTW.

Binnenkort treedt de Wet Toegelaten Zorginstellingen (WTZi; Kamerstukken II 2004/2005, 27 659, nr. 2) in werking, die de WZV zal vervangen. De WTZi biedt de mogelijkheid voor bij algemene maatregel van bestuur te benoemen categorieën van instellingen die intramurale zorg verlenen, winst toe te staan. Daarnaast biedt de WTZi de mogelijkheid om het winstmotief op ad hoc basis toe te staan.

Door de WTZi kan een aantal zorginstellingen op termijn dus commercieel – winstbeoogend – gaan exploiteren. Bij handhaving van de huidige BTW-regelgeving impliceert dit dat de BTW-vrijstelling voor die instellingen vervalt en dat hun zorgprestaties worden belast met 19% BTW (tenzij deze prestaties naar het verlaagde tarief van thans 6% zouden worden overgebracht, wat op grond van de zogenoemde zesde BTW-richtlijn is toegestaan). De binnen de zorginstellingen verrichte prestaties door medici blijven overigens in alle gevallen (verplicht) onbelast.

De huidige BTW-regelgeving heeft als consequentie:

- dat er concurrentievervalsing ontstaat tussen enerzijds zorginstellingen die nu onder de WZV vallen en krachtens de WTZi winst gaan beogen en dus belast met BTW gaan presteren, en anderzijds de zorginstellingen die onder de huidige vrijstelling blijven exploiteren;
- dat er binnen een winstbeogende instelling een tweeledig BTW-regime (vrijstelling voor medici en belastingheffing voor verpleging) zal ontstaan met de bijbehorende administratieve lasten.

In overleg met de minister van VWS zijn in verband hiermee enkele opties gezien, waarna is besloten de BTW-wetgeving zodanig aan te passen dat alle zorgprestaties worden vrijgesteld, en dus de voorwaarde van “niet winst beogen” te laten vallen. Deze voorwaarde is gebaseerd op een “kanbepaling” uit de Zesde BTW-richtlijn op grond waarvan Nederland de voorwaarde mag laten vervallen. Dit wetsvoorstel voorziet daar in. Hierdoor zal, op de datum waarop winst beogen krachtens de WTZi mogelijk wordt, de BTW-vrijstelling van toepassing worden op zowel winst beogende als niet winst beogende instellingen.

Alternatieven zouden of leiden tot een stijging van de ziektekostenpremies (bij BTW-heffing over alle zorgprestaties) omdat de BTW voor verzekeraars of consumenten niet aftrekbaar is, of tot een ongelijk speelveld (als de BTW-wetgeving niet wordt aangepast) omdat, als het winstoogmerk wordt toegestaan, het elke instelling vrijstaat van de mogelijkheid winst na te streven al dan niet gebruik te maken, en dus de winstbeogende instelling, anders dan de niet winstgevende, BTW-belast zal moeten presteren.

3.4.5. Europese coöperatie

Met ingang van 18 augustus 2006 is de Verordening (EG) nr. 1435/2003 van de Raad van de Europese Unie van 22 juli 2003 betreffende het statuut voor een Europese Coöperatieve Vennootschap (SCE)(PbEU L 207/1) van toepassing. Omdat een SCE kenmerken heeft van een vennootschap met een in aandelen verdeeld kapitaal, wordt een SCE via een algemene bepaling in de Algemene wet inzake rijksbelastingen en in de Invorderingswet 1990 gelijkgesteld met een Europese naamloze vennootschap (SE). Via een algemene maatregel van bestuur kunnen regelingen die specifiek voor coöperaties gelden ook van toepassing worden verklaard op een SCE. Hiermee wordt bereikt dat een SCE zoveel mogelijk hetzelfde wordt behandeld als een coöperatie, hetgeen de strekking van de verordening is. In de artikelsgewijze toelichting wordt hierop nader ingegaan. Daarnaast kan een SCE – vanwege de gelijkstelling met een SE – een beroep doen op de fiscale fusiefaciliteiten. Hierdoor is afzonderlijke implementatie van Richtlijn 2005/19/EG van 17 februari 2005 tot wijziging van Richtlijn 90/434/EEG betreffende de gemeenschappelijke fiscale regeling voor fusies, splitsingen, inbreng van activa en aandelenruil met betrekking tot vennootschappen uit verschillende lidstaten (PbEU L 58/19) niet nodig.